

Қонуни

Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДАР БОРАИ АНГИШТ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2012, №7, мод. 720)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, молиявӣ ва ташкилиро дар соҳаи ангишт муқаррар намуда, муносибатҳои байни шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро дар ин соҳа танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

-ангишт- кандании саҳти сӯзандае, ки дар натиҷаи пӯсидани набототи куҳан дар зерӣ таъсири омилҳои биокимиёвӣ ва физикию кимиёвӣ пайдо шудааст;

- истихрочиангишт - маҷмӯи корҳо оид ба канда гирифтани ангишт аз қаъри замин;

- истифодабарииангишт - истифодабарӣ тариқи сӯзонидан дар оташдонҳо, хумдонҳо, дастгоҳҳои саноатӣ ва маишӣ гармидиҳӣ, коркарди он ба мақсади ҳосил кардани захираҳои энергетикӣ дар шакли саҳт, моеъ, газмонанд ва маҳсулот барои саноати кимиёвӣ ва тиббӣ;

- таҷдидисохтोरисаноатиангишт - маҷмӯи чорабиниҳо оид ба азнавсозии базаи истеҳсолии самараноки истихрочи (коркарди) ангишт (сланетсҳои сӯзанда) ба мақсади таъмини ҳифзи иҷтимоӣ ва шуғли кормандоне, ки дар натиҷаи таҷдиди сохтори саноати ангишт аз кор озод шудаанд, инчунин ҳалли масъалаҳои дорои хусусияти экологии ба чунин таҷдид алоқаманд;

- соҳаиангишт - қисми таркибии комплекси сӯзишворӣ - энергетикӣ буда, маҷмӯи корҳои ташкилӣ, техникӣ ва ҷараёни технологияи вобаста ба ҷустуҷӯ, иктишоф, истихроч, нигоҳдорӣ, коркард, интиқол, фурӯши ангишт ва маҳсулоти коркарди онро дар бар мегирад;

- конҳоиангишт - ҷамъшавии табиӣ ангишт дар қаъри замин, ки аз рӯи сатҳи кунунии баҳодиҳӣ ва технологияҳои саноатӣ дорои аҳамияти иқтисодӣ мебошанд;

- намудҳоиалтернативиисӯзишворииангиштҳосилшаванда - намудҳои сӯзишвории аз ангишт ҳосилшаванда (гази генератор, сӯзишвории ангишти оболуда, сӯзишвории моеъи

синтетикӣ ва ғайра), ки истифодабариашон масрафи захираҳои энергетикӣ қимат ва камчирро қисман ё комилан иваз мекунанд;

- **дастгириимолиявиисоҳаиангишт** - маблағе, ки аз буҷети давлатӣ ва манбаъҳои дигар барои таҷдид ва рушди соҳаи ангишт ба мақсади қонунгардонидани талаботи иқтисодиёт ва аҳоли ба сӯзишворӣ ва дигар маҳсулотҳо равона карда шудааст;

- **корҳои кӯҳӣ** - маҷмӯи корҳо оид ба мустаҳкамкунӣ, таъмини бехатарии корҳо ва нигоҳдории ҳафриёти кӯҳии қонунгардонии истихроҷи қанданиҳои фойданок;

- **дегазация (рафъи газҳо)** - ба берун кашида баровардани газҳои хатарноки тарканда ба мақсади кам кардани миқдори онҳо дар шахтаҳо, қабатҳои ангишт ва дар ҷойҳои ангишташон қандашуда то меъёри имконпазири муқарраршуда;

- **бартарафсозии оқибати иҷроии корҳои кӯҳӣ** - иҷроии корҳо оид ба барҳам додани қонҳои ҳафриётшуда ва роҳ надодани шахсон ба ин қонҳо, таҷзияи таҷхизотҳо, барҳам додани биноҳои иншоот, аз нав барқарор кардани заминҳои истифодашуда ва бартарафсозии оқибатҳои дигар, аз ҷумла оқибатҳои экологӣ, ки дар натиҷаи иҷроии қонҳои кӯҳӣ ба вуҷуд омадаанд;

- **ӯҳдадорҳои иҷтимоӣ** - ӯҳдадорҳои давлат ва (ё) ташкилотҳои истихроҷкунанда ва коркарди ангишт (сланетҳои сӯзанда) дар назди қонмандоне, ки дар натиҷаи таҷдиди сохтори саноати ангишт ва ё барҳамдиҳии ин ташкилотҳо аз қон озод ва ё ихтисор шудаанд, инчунин дигар табақаҳо (аъзои оилаи қонмандони ғавтидаи ин ташкилотҳо) ва қисмҳои ҳарбиқонунидашудаи садамавию наҷотдиҳӣ, нафақахӯрон ва маъҷубон;

- **ташкilotи истихроҷкунанда ва коркарди ангишт** - шахси ҳуқуқӣ, ки барои истихроҷ, коркард, фурӯши ангишт ва маҳсулоти коркарди он таъсис дода шудааст;

- **қонҳадаршароити хатарноки меҳнат** - қараёни истеҳсолот ва иҷроии намуди қонҳое, ки бинобар таъсири омилҳои душвор пешгӯишавандаи кӯҳӣ-геологӣ ва газии динамиқӣ барои қонмандони ташкилотҳои истихроҷкунанда ва қонқади ангишт хатар қоранд;

- **қонҳадаршароити зарароварии меҳнат** - қараёни истеҳсолот ва намуди қонҳое, ки таҳти таъсири омилҳои зараровар ба саломатии қонмандон иҷро қарда мешаванд;

- **қонқарорқунии саломатӣ баъди басти қорӣ (смена)** - маҷмӯи қорабиниҳои таъсиррасонии тиббӣ-биологӣ ба организмҳои қонқарон қас аз ивазшавии басти қорӣ бо мақсади қонқарорсозии осебҳои қисмонӣ ва рӯҳие, ки дар шароити зараровари меҳнат қасонида шудаанд;

- **ангишти ҳиссаӣ** - қудо намудани ҳиссаи муайяни ангишт барои дастгирии иҷтимоӣ ва маишии қонмандон;

- **мақоми ва қонлатқори давлатӣ дар соҳаи ангишт** - мақоми давлатӣ, ки ғаволияти соҳаи ангиштро танзим меҷамояд.

Моддаи 2. Қонунгузориي Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ангишт

Қонунгузориي Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ангишт ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Доираи амали Қонуни мазкур

Қонуни мазкур фаъолияти ташкилотҳоро дар чараёни иктишоф, истихроҷ, коркарди ангишт, сохтмони шахтаҳо, хизматрасонии садамавию наҷотдиҳӣ ва инчунин бартарафсозии оқибатҳои вобаста ба корҳои кӯҳӣ, таъмини кафолати иҷтимоии кормандони ин ташкилотҳо, аз ҷумла назорати давлатӣ оид ба таъмини беҳатариро фаро мегирад.

БОБИ 2. ТАНЗИМИ ДАВЛАТӢ, НАЗОРАТ ВА ДАСТГИРИИ МОЛИЯВИИ СОҲАИ АНГИШТ

Моддаи 4. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ангишт

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ангишт мансубанд:

- муайян намудани сиёсати ягонаи давлатӣ ва танзими соҳаи ангишт;
- муайян намудани мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт;
- тасдиқи номгӯи конҳои ангишти дорои аҳамияти стратегӣ;
- тасдиқи намудани барномаҳои мақсадноки рушд ва таҷдиди соҳаи ангишт;
- тасдиқи барномаҳои давлатӣ оид ба ҳифзи иҷтимоии кормандони соҳаи ангишт;
- тасдиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қоидаҳо, дастурҳои техникӣ, стандартҳо оид ба сифати ангишт, тартиби коркарди конҳои ангишт.

Моддаи 5. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт

Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт аз инҳо иборатанд:

- таҳия ва қабули санадҳои зерқонунӣ дар соҳаи ангишт;

- назорати истифодаи мақсадноки Фонди захираҳои конҳои ангишт;
- додани иҷозатнома оид ба истихроҷ, истифодабарӣ ва коркарди ангишт тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои ғайолият"; - муайян намудани тартиби ташкил ва анҷом додани мониторинг ва назорати риояи иҷроӣ шартҳои қарордодҳо;
- ташкили маркази ягонаи иттилоот оид ба ҷустуҷӯ, иктишоф, истихроҷ ва коркарди ангишт;
- тасдиқи қоидаҳои истифодаи иттилооти геологӣ ва геофизикии конҳои, ки моликияти давлатианд ва ба мақсадҳои таълимӣ, илмӣ, тижоратӣ, инчунин берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани ин иттилоот ҷиҳати таҳқиқи минбаъда;
- муайян намудани зарари дар натиҷаи риоя накардани талабот оид ба истифодаи оқилонаи конҳои ангишт расонидашуда;
- муайян намудани тартиби пешниҳоди ҳуқуқи истифодабарии ҳавзаҳои ангиштдошта барои сохтмони иншоотҳои зеризаминӣ ва рӯйизаминӣ;
- таҳия ва тасдиқи қоидаҳои барҳамдиҳӣ ва боздошти ғайолияти шахтаҳои ангишт;
- муайян намудани тартиби ҳисоботи геологӣ оид ба сохтор ва захираи конҳои ангишт;
- ташкили низоми назорат оид ба риоя кардани талаботи беҳатарӣ нисбати равандҳои технологияи соҳаи ангишт;
- ташҳиси лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои қарордодӣ ва бақайдгирии онҳо;
- муайян намудани миқдори ангишт барои коркард ҷиҳати таъмини талаботи бозори дохилӣ ба маводи сӯзишворӣ;
- мувофиқа намудани барномаҳои корҳои сейсмологӣ, иктишофӣ - геологӣ бо мақомоти марбута;
- таъмини қоидаҳои истифодабарии қитъаҳои аҳамияти стратегидоштаи қаъри замин;
- ташкили ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи ангишт.

Моддаи 6. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи ангишт

Ба ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи ангишт дохил мешаванд:

- татбиқи барномаҳои минтақавии давлатӣ дар соҳаи ангишт;
- назорати ҳифзи қаъри замин ва муҳити зист.

Моддаи 7. Танзим ва дастгирии давлатии молиявии таҷдиди соҳаи ангишт

1. Ба мақсади таъмини рақобатпазирии соҳаи ангишт дар бозори дохилӣ ва хориҷӣ ташкилотҳои соҳаи ангишт новобаста аз шакли моликиятшон дар самтҳои зерин аз дастгирии давлатии молиявӣ бархурдор мешаванд:

- дастгирии давлатии молиявии соҳаи ангишт ва истеҳсоли намудҳои сӯзишвории алтернативӣ аз ангишт;
- барқарорсозии иқтидорҳои истеҳсолии ташкилотҳо оид ба истихроҷ ва коркарди ангишт, таҷҳизонии техникӣ ва тавсеаи онҳо;
- дастгирии молиявии ташкилотҳои зараровари соҳаи ангишт, ки маҳсулоти онҳо аз рӯи меъёрҳои технологӣ ивазнашаванда аст ё таъмин намудани минтақаҳо бо сӯзишвории дигар бо сабабҳои иқтисодӣ ғайримақсаднок аст;
- маблағгузории фаъолияти ташкилотҳои соҳаи ангишт дар давраи муваққатан паст шудани талабот ба ангишт;
- мутобиқсозии иқтидорҳои истеҳсолии соҳаи ангишт ба талаботи тавозуни сӯзишворӣ - энергетикӣ давлатӣ;
- ҳифзи иҷтимоии кормандони соҳаи ангишт;
- гузаронидани чорабиниҳо оид ба татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии иҷрои корҳои соҳаи ангишт.

2. Дастгирии давлатии молиявии ташкилотҳои соҳаи ангишт бо назардошти талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сиёсати зиддиинҳисорӣ амалӣ шуда, набояд ба рақобатпазирии ташкилотҳои нафъовари истихروحунанда ва коркарди ангишт таъсири манфӣ расонад.

Моддаи 8. Намудҳои дастгирии давлатии молиявии ташкилотҳои соҳаи ангишт

1. Маблағи дастгирии давлатии молиявии ташкилотҳои соҳаи ангишт, иҷрои корҳои иктишофӣ - геологӣ ҳамасола дар бучети давлатӣ алоҳида нишон дода мешавад.

2. Ташкилотҳои соҳаи ангишт новобаста ба иштироки давлат дар сармояи оинномавии онҳо аз дастгирии давлатии молиявӣ истифода мебаранд.

3. Номгӯи ташкилотҳои соҳаи ангиштро, ки аз дастгирии давлатии молиявӣ истифода мебаранд, бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

4. Ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки маблағи дастгирии давлатии молиявиро тибқи таъиноташон истифода намебаранд, аз номгӯи ташкилотҳои аз чунин дастгирӣ истифодабаранда хориҷ карда шуда, ин маблағ байни дигар ташкилотҳои соҳа бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт аз нав тақсим карда мешавад.

Моддаи 9. Танзими давлатии сифат ва истифодаи самарабахши захираҳои ангишт

1. Сифати ангишт аз рӯи стандарту меъёрҳои техникий истихроҷи ангишт (сланетсҳои сӯзанда) ва маҳсулоти коркарди онҳо муайян карда мешавад.

2. Истифодабарӣ ва коркарди навҳои ангишти коксшаванда ва антрацитҳо мутобиқи шартҳои техникий таъиноти ин намудҳои сӯзишворӣ ба роҳ монда мешаванд.

3. Баҳисобгирии истихроҷ ва коркарди ангиштро дар шахтаҳо ва буришҳо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ангишт тасдиқ менамояд.

Моддаи 10. Танзими давлатии меъёрҳо ва қоидаҳои таъмини бехатарии корҳои соҳаи ангишт

1. Меъёрҳо ва қоидаҳои бехатарии иҷрои корҳои соҳаи ангишт тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қоидаҳои техникӣ муқаррар карда мешаванд.

2. Ҳангоми истихроҷи ангишт ба мақсади ба ҳадди меъёрҳои муқарраршуда кам кардани хатари таркиши гази шахтаҳо, қабатҳои ангишт ва фазои холишудаи шахтаҳо шамол дода шуда, дегазатсия (рафъи газҳо) гузаронида мешаванд.

Моддаи 11. Талабот оид ба истихроҷ, коркард ва истифодаи ангишт

1. Истихроҷ ва коркарди ангишт тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси лоиҳаҳои тасдиқшуда амалӣ мегардад.

2. Лоиҳаҳои истихроҷ ва коркарди конҳои ангишт мавриди экспертизаи давлатии геологӣ, иқтисодӣ, экологӣ ва муҳандисӣ-сохтмонӣ қарор дода мешаванд.

3. Тартиб ва тарзи коркарди конҳои ангишт мувофиқи шароити кӯҳию геологӣ ба роҳ монда шуда, истихроҷи самаранок ва пурраи захираҳои қабри замин таъмин карда мешавад.

4. Захираҳои ангишт аз тарафи ташкилотҳое, ки ба истихроҷ ва коркарди саноатии он машғуланд, бо тартиби муқарраргардидаи назорати сифати ангишт ва сари вақт иҷро намудани корҳои геологӣ ва маркшейдерӣ истифода карда мешаванд.

5. Истеъмолкунандагон ӯҳдадоранд ангиштро танҳо мувофиқи таъиноташ истифода баранд. Дар ҳолати истифодабарии ангишт дар оташдонҳо, хумдонҳои дастгоҳҳои саноатӣ, деғхонаҳои коммуналӣ ва чараёнҳои технологӣ, ки барои онҳо ангишт тибқи талаботи техникии сӯзишворӣ барои мақсадҳои мазкур номақбул аст, истеъмолкунандагон тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

6. Барои оташдонҳо, хумдонҳои дастгоҳҳои саноатӣ ва коммуналӣ ангиште истифода бурда мешавад, ки ба талаботи қоидаҳои техникии сӯзишворӣ ва стандартҳои ин намудҳои сӯзишворӣ мувофиқ бошад.

БОБИ 3. ТАЪМИНИ БЕХАТАРИИ ҚОРҲОДАР СОҲАИ АНГИШТ

Моддаи 12. Таъмини беҳатарии қорҳо дар соҳаи ангишт

1. Иҷроии қорҳои кӯҳӣ оид ба истихроҷ ва қоркарди ангишт дар шароити ивазшавии пайдарпаи ҷойҳои қорӣ ва тағйирёбии доимии шароити ин ҷойҳои қорӣ, ҷойгиршавии мураккаби кӯҳӣ - геологии қабатҳои ангишт ва таъсири номатлуби он ба сатҳи замин ва муҳити зист, риояи принципҳои зерини беҳатарии қорҳоро зарур мегардонанд:

- афзалиятнокии таъмини беҳатарии ҳаёти инсон ва муҳити зист;

- танзими давлатии меъёрҳо ва қоидаҳои иҷроии беҳатарии қорҳо;

- ташкили шароити беҳатарии меҳнат дар ҳар як ҷойи қорӣ, таъмини пешбурди беҳатарии равандҳои технологӣ тибқи меъёрҳо ва талаботи пешбурди беҳатарии қорҳои вобаста ба истихроҷ ва қоркарди ангишт.

2. Қормандони дар қорҳои кӯҳӣ машғул буда, бо воситаҳои махсуси инфиродии муҳофизатӣ, аз ҷумла бо либос ва пойафзоли махсус ройгон таъмин карда мешаванд.

Моддаи 13. Хизматрасонии садамавию наҷотдиҳии ташкилотҳои истихрочкунанда ва қоркарди ангишт

1. Ҳадамоти хизматрасонии садамавию наҷотдиҳӣ тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад.

2. Ташкилотҳои истихрочкунанда ва қоркарди ангишт, новобаста аз шакли моликиятшон, дар асоси шартнома аз хизматрасонии ҳатмии ҳадамоти садамавию наҷотдиҳӣ ва сохторҳои он истифода мебаранд, инчунин аз ҳисоби худ гурӯҳи садамавию наҷотдиҳӣ ташкил менамоянд.

Моддаи 14. Хадамоти ҳифзи меҳнат ва назорати истеҳсолӣ

Дар ташкилотҳои соҳаи ангишт хадамоти ягонаи ҳифзи меҳнат ва назорати истеҳсолӣ ташкил карда мешавад.

БОБИ 4. ХУСУСИЯТҲОИ МЕҲНАТ ВА ҲИФЗИ ИҚТИМОИИ КОРМАНДОНЕ, КИ БА КОРҲОИ

ШАРОИТАШОН ВАЗНИН, ХАТАРНОК ВА ЗАРАРОВАРИ СОҲАИ АНГИШТ МАШҒУЛАНД

Моддаи 15. Иҷозат додани кормандон ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари соҳаи ангишт

1. Барои иҷрои корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари соҳаи ангишт мардҳои синнашон на кам аз 18 - сола дар сурати доштани хулосаи тиббӣ барои иҷрои чунин корҳо дар асоси шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ иҷозат дода мешаванд.
2. Номгӯи корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари соҳаи ангишт, нишондиҳандаи дараҷаи хатарнокӣ ва зарароварии касбии соҳаи ангишт бо тартиби муқарраргардида аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.
3. Номгӯи касбу вазифаҳои мансуб ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбии соҳаи ангишт ба "Рӯйхати ягонаи касбҳо ва вазифаҳо" бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда мешаванд.

Моддаи 16. Давомнокии вақти кории кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбӣ машғуланд

Барои кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари зеризаминӣ машғуланд, давомнокии вақти кории ихтисоршуда бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 17. Ҳифзи саломатии кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбӣ машғуланд

1. Кормандоне, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбии соҳаи ангишт машғуланд, баъди басти қорӣ аз тавонбахшии саломатӣ, инчунин ҳар сол як маротиба аз ташҳиси тиббӣ мегузаранд ва ҳангоми беморӣ табобат карда мешаванд.

2. Харочоти тавонбахшии саломатии кормандон дар чараёни басти корӣ, табобати давра ба давраи тиббӣ ва табобати кормандони дар қисми 1 моддаи мазкур зикрёфта аз ҳисоби маблағи ташкилоти соҳаи ангишт пардохт карда мешавад.

3. Тартиб ва шартҳои тавонбахшии баъди басти корӣ, табобати давра ба давраи тиббӣ ва табобати кормандоне, ки ба кори шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбии соҳаи ангишт машғуланд, аз ҷониби мақоми давлатии соҳаи тандурустӣ муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 18. Музди меҳнати кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбӣ машғуланд

Ҳадди ақалли музди меҳнати кормандони машғули корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбии соҳаи ангишт тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 19. Дастгирии иловагии иҷтимоии кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт ва дигар категорияи шахсон

1. Дастгирии иловагии иҷтимоии кормандон ва нафақахӯрони ташкилотҳои соҳаи ангишт тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

2. Ҳангоми ҳалок ва ё маъҷуб шудани корманди ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ба корҳои шароиташон вазнин, хатарнок ва зараровари касбӣ машғул буд, ба ҳар як узви оилаи дар таъминоташ қарордошта илова ба ҷубронпулии пешбининамудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар қонунҳо аз ҳисоби ташкилот кӯмакпулии яквқта дода мешавад.

Моддаи 20. Дастгирии иҷтимоии кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт ва дигар категорияи шахсони аз кор озод кардашуда

1. Ба кормандон ва дигар категорияи шахсони аз кор озод кардашуда дар ҳолати барҳамхӯрии ташкилоти соҳаи ангишт, ки дар рӯзи озодкунӣ собиқаи кориашон дар чунин ташкилот на кам аз панҷ сол ва ҳуқуқи таъмини нафақаро тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон доранд, тибқи муқаррароти қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнат кӯмакпулии яквқта дода мешавад.

2. Дар ҳолати фурӯхтани бастаи (пакети) сахмияҳои ташкилоти соҳаи ангишт, ки дар мавриди барҳам додани қонҳои (буришҳои) ангишт моликияти давлатӣ мебошанд ва инчунин барҳам додани қисмҳои ҳарбикунонидашудаи садамавию наҷотдиҳӣ ангишти ҳиссавӣ ба шахсони зерин ройгон дода мешавад:

- ба кормандоне, ки дар минтақаҳои истихрочкунанда ва коркарди ангишт, дар хонаҳо ва ошхонаҳои бо бухорӣ ва дигар дастгоҳи бо ангишт гармшаванда зиндагӣ мекунанд, агар онҳо чунин ҳуқуқро то фурӯхтани бастаи сахмияҳои ташкилоти соҳаи ангишт дошта бошанд;

- ба оилаҳои кормандони конҳои ангишт ва қисмҳои ҳарбикунидашудаи садамавию наҷотдиҳӣ, ки дар ҳолати иҷрои ӯҳдадориҳои меҳнатӣ ва ё дар натиҷаи бемории касбӣ ҳалок шудаанд, ба зан (шавҳар), падару модар, фарзандон ва дигар аъзои оилаи ғайри қобили меҳнати чунин коргарон бинобар сабаби аз даст додани саробон;

- нафақахӯроне, ки ақаллан даҳ сол дар конҳои ангишт, қисмҳои ҳарбикунидашудаи садамавию наҷотдиҳӣ кор карда, нафақаашон вобаста ба кори иҷрокардаашон дар ин ташкилотҳо таъин шуда бошад;

- маъҷубони меҳнат, маъҷубони аз рӯи бемории умумие, ки то маъҷуб шуданашон ҳуқуқи гирифтани ангишти ҳиссавиро доштанд.

Моддаи 21. Манбаъҳои маблағгузорию чораҳои дастгирии иҷтимоии кормандони ташкилотҳои соҳаи ангишт

Чораҳои дастгирии иҷтимоӣ, ки қисмҳои 1 ва 2 моддаи 20 Қонуни мазкур муқаррар намудаанд, аз ҳисоби манбаъҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

- маблағи буҷети давлатӣ барои таҷдиди соҳаи ангишт дар ҳолати барҳамдиҳии ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки як қисми сахмияи онҳо моликияти давлатӣ буданд ва ё дар давраи барҳамдиҳӣ моликияти давлатӣ мебошанд;

- маблағи ташкилотҳои соҳаи ангишт, ки ҳангоми барҳамдиҳӣ дорои шакли дигари моликият мебошанд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 22. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 23. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН

ш. Душанбе,

3 июли соли 2012,

№ 870